

De novembro a novembro.

Actividades da Asociación Cedofeita

Nas derradeiras páxinas deste número, ano 17 da revista, faremos un resumo das actividades realizadas nese período, levadas a cabo co apoio dos nosos socios e socias, e agradecer polo que se refire a tradicional Exposición de Agosto e a publicación da nosa Revista a axuda económica concedida polo Concello nos pasados anos, e a espera desta ó abeiro das "Bases e convocatoria para a concesión de subvencións a asociacións e entidades sen ánimo de lucro que desenvolvan accións no eido da cultura no ano 2013", e que a nosa Asociación non podería levar a fin só coa cota dos asociados e máis nos actuais tempos de crise.

A través do ano e de xeito cíclico fomos realizando unha serie de actividades, en especial, na defensa da nosa lingua e do patrimonio histórico, etnográfico, ambiental e cultural presente na nosa parroquia. No que ó contar co novo local da Casa da Cultura de Lérez, inaugurado no 11 de febreiro de 2012, puidemos realizar a nosa arela dos Venres Culturais como un lugar de encontro dos nosos asociados e demais veciños da parroquia e outras persoas interesadas en torno a conferencias, proxeccións, actuacións musicais, teatrais ou presentacións de diverso eido coadxuvadoras a favorer o coñecemento, a información, o deleite, a conversa e o intercambio de opinións nun ambiente acolledor.

Venres 23 de novembro

Nese serán tivo lugar a proxección e presentación do libro "DÚAS LETRAS" (ed. Galaxia) sobre unha historia da emigración na Galicia nos anos 50, curtametraxe con rodaxe en Igrexario, Loureiro (Cotobade) e no do Castelo desta parroquia de Lérez. Con texto da nosa veciña e asociada Fina Casalderrey -a quen desde aquí testemuñamos a nosa felicitación polo seu nomeamento no ano que andamos como novo membro da Real

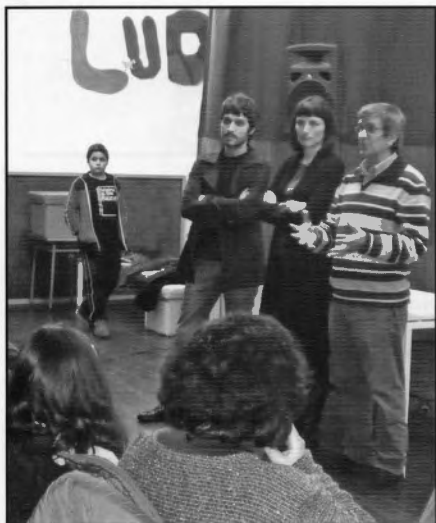
Académica Galega.-e dirección de Eloy Varela, e quen ten como protagonista a dona Teresa Fraga (nai da escritora), e no que contamos coa presenza dos tres no acto, ademais da sala completa de engaiolado público.

Venres 28 de decembro

Nesa tarde de Nadal presentouse o documental "Morreu o demo, acabouse a peseta" da produtora Tintiman que, baixo a dirección de Pedro Solla e produción de Comba Camboy, no que se percorren distintos lugares de Europa (Nápoles, Brno, Londres, Lyon, Porto e Segovia) para coñeceren as raigañas dos monicreques populares (Polichinelle, Punch, Kasperl, Petruska, Don Roberto ou Don Cristóbal) como un xeito de homenaxe a José Silvent/ "Xosé o dos Muñecos" (Barriga Verde) e da recreación polo grupo lalinense de títeres Viravolta da súa barraca e os seus monicreques como Barriga Verde, o Demo, ou o Portugués. Entre o numeroso público estaba presente o fillo de José Silvent, Alfonso e súa familia.

Presentación de Dúas Letras, en primeiro termo Dona Teresa Fraga

Presentación "Morreu o demo Acabouse a peseta"

Venres 25 de xaneiro

Co comezo do ano, o pianista e profesor de música no ensino secundario, no conservatorio de Lalín, concertista en diferentes localidades de Galicia, ademais de experto divulgador no eido das curtametraxes, **Severiano Casalderrey**, nado no Castelo-Lérez, e sempre disposto a colaborar desinteresadamente coa nosa Asociación, ofreceu un concerto de piano verbo de "Música de películas" facendo un percorrido pola música de "Amelie", "Feliz Navidad, Mr. Lawrence", "La lista de Schindler", "Pearl Harbor", "Las Horas", "Lejos del cielo", "Forrest Gump", "Twilight", "Casablanca" e "El piano" no que a moitos dos asistentes presentes facíalles lembrar vivencias pasadas nas escuras salas dos grandes cines desaparecidos da nosa vila, como o Principal, Victoria, Coliseum, Malvar o Gonviz nunha velada tan especial.

Venres 22 de febreiro

De novo houbo actuación musical, nesta ocasión, o **Coro da Asociación Cultural O Burgo**, tan preto da nosa por moitos motivos, ofreceunos un concerto dirixido

Concerto de Severiano Casalderrey

por Xesús Portas Ferro, profesor de canto e música, cun repertorio de cancións de Nadal como "Con un sombreiro de palla", "Hoxe é o Nadal", "Verbum caro", Vinde, picariñas", "Adeste fideles" e "Tu scendi dalle stelle"; cunha segunda parte de canción galega de autor ou tradicional harmonizada: "O voso galo, comadre", "Catro vellos mariñeiros", "Mariñeiro", "Airiños", "Meus amores" e "Lévame", con interpretación de solos ou polifonía a catro voces. Dado o seguimento entusiasta do público que abarrotaba o salón, este foi obsequiado con varios bis a petición súa.

Venres 22 de marzo

Nesta data **Severiano Casalderrey** o profesor de música nado na parroquia, O Castelo, onde segue residindo a súa familia, ofreceunos a outra parte do seu interese artístico: o audiovisual

como ferramenta pedagóxica. Iniciouse nesta faceta como programador de cinema en cineclubs en Festivais e outros eventos, así dende 2010 crea e dirixe o Festival de Cinema de Animación "ANIRMAU" -Lalín, mes de abril-, e ten participado como xurado no Festival Internacional de Ourense, o Fic-Bueu, XICIVIGA (O Carballiño), o CINANIMA (de Espinho-Portugal) e o TIDCA de Taipec (Taiwan). Nesa tarde seleccionou varias curtas de diversos países como: "Kinematograf" de T. Baginski (Polonia), "Coast Warning" de A. Shadrina (Rusia), "Luminaris" de J.M. Zaramella (Argentina), "Dimanche" de P. Doyon (Canadá), "Bisclavret" de E. Mercier (Francia), "Blind Date" de N. Davies (G.B.) e "Bottle" de K. Leporer (EEUU), que nos recordaban a moitos as curtas que se proxectaban antes das longametraxes nos anos 70, curtas que causaron,

Coro da Asociación cultural O Burgo

pola súa diferente ambientación, temática ou ritmo, diferentes emocións os asistentes dende sorrisos, tristeza, reflexións, lembranzas ou gargalladas.

Venres 26 de abril

Nesta xornada o tema que nos convocaba ía sobre **"O antigo concello de Alba"** e o que impartía era o profesor e participante recoñecido nos movementos veciñais, comunidade de montes, e da nosa propia Cedofeita, Benigno García Casalderrey, que con gran erudición e comunicación co auditorio fixo unha descrición histórica da orixe deste concello, vicisitudes e

Presentación das curtametraxes

Campañó e Lérez, coa posterior de Cerponzóns -desagregada do de Verducido-, ó mesmo tempo que os de Mourente -con Bora, Marcón, Tomeza e a propia de Mourente-, o de Salcedo -con Lourizán e Salcedo-, e o de Pontevedra -parroquias urbanas de

Venres 23 de outubro

Transcorrido o verán, e outras actividades levadas a cabo pola Asociación, no local do Centro Cultural retomouse a nova tempada dos Venres Culturais coa charla do historiador, investigador, editor e comisario de exposicións Xosé Enrique Acuña **"Venerando, os moinantes de Lérez e a delincuencia en Pontevedra"**, no que achegou nunha documentada disertación sobre un mundo interesante e non sempre ben coñecido dos carteiristas que tiñan residencia no Lérez de principios do pasado século e que acadaron grande sona no mundo da delincuencia pontevedresa -tempos sobranceiros da "Moureira"-, e en toda Galicia. Facendo un estudo máis puntual da figura de Venerando, o máis famoso de todos eles, protagonista de innumerables historias entre lenda e realidade, e prototipo dun delincuente de alto nivel.

Charla: O antigo Concello de Alba

posterior integración no de Pontevedra, con citas e anécdotas atraendo a un público cautivado polo seu dicir. Así desenvolveu a orixe dos concellos nas Cortes de Cádiz que sentan os alicerces da nova distribución administrativa do estado español, sobre as primeiras referencias durante o Trienio Liberal (1820-23), as dificultades para a creación en orde a ter un número de habitantes e territorio determinados, as primeiras constancias de 1835, as anexións e segregacións respecto ó de Pontevedra, a súa implantación no 1841 coas parroquias de Alba,

Stª María e S. Bartolomeu-; ata finalmente a integración definitiva no concello de Pontevedra, despois de anos reivindicacións convulsas na segunda metade do 1869.

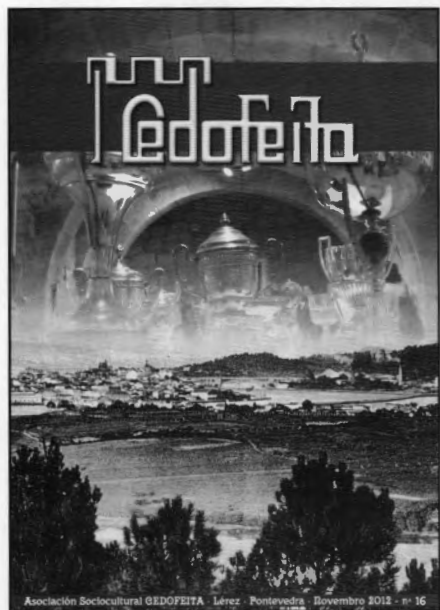
Charla: Venerando, os moinantes de Lérez e a delincuencia en Pontevedra

XVIII Xornadas micolóxicas.

Na tardiña do venres 11 de novembro tivo lugar unha charla sobre “Setas máis comúns comestibles e tóxicas na nosa zona” impartida polo noso presidente da Asociación Sendeiriña, Xosé Álvarez, que apoiado na axeitada presentación audiovisual e algúns exemplares de cogomelos, desenvolveu as súas características dando lugar a un moi interesante coloquio pola importancia para a “saúde física” dos posibles comensais. A charla foi acompañada da tradicional saída ó monte no seguinte día, mañá do sábado, en que o tempo foi xeneroso con nós, tendo unha magnífica xornada non só climatolóxica senón de recolleita como se pode apreciar na foto. A noite despois da axeitada supervisión polo mestre Pepe foron cociñadas e degustadas como temos por costume.

Presentación da Revista nº 16.

No serán do mércores 28 de novembro, presentamos na Galería Sargadelos de Pontevedra o número 16 da nosa revista, na que

Asociación Sociocultural GEDOFEITA. Lérez. Pontevedra. Novembro 2012 - nº 16

se recollen diversos traballos de investigación histórica “A ponte do Retorto”, por Serafín Fontenla Fernández que fai un estudo pola funcionalidade das pontes e desta en especial do Lérez e a súa historia, A Casa do Barón”, por Alfonso Mumary Ruibal; no eido etnográfico “As imaxes do cruceiros de Lérez”, por Xosé Álvarez Castro e Marisé Pérez Caramés sobre aspectos iconográficos e simbólicos dos mesmos; de lembranza “Aquela tormenta do 15 de setembro”, por Benigno García Casalderrey, “Viaxe lembra a ás colonias de Covelo”, por José Grandal Sanjorge; e diversa temática como “A gata” comentario ó poema, por Fina Casalderrey, “Galaxia e Ramón Piñeiro”, por José Raposeiras Correa, “En galego sen complexo”, por Xaime Iglesias González, sobre o tema da exposición celebrada en agosto “Cen anos de fútbol en Lérez” e “No XV aniversario do Lérez CD de

veteranos”, por Xaime Iglesias, “De conversa” con Maruja Gama e Manuel Figueroa, “Animais benéficos”, por Mª Monserrat Castro Poceiro, “Reflexións sobre o lume”, por Benito Fontán Rivas, “Novos cultivos en Lérez: o alforfón”, por Xosé Álvarez, “Os xogos populares nas nosas vidas”, por David Peón Abilleira, as páxinas de humor por José Manuel Castro Méndez, ademais do resumo das actividades realizadas no ano. Na presentación falamos sobre os seus artigos Serafín Fontenla Fernández, Xosé Álvarez Castro e o gaiteiro e pintor Álvaro Novegil Dopazo que tamén ofreceu unhas pezas “a man pechada” característica do Val do Lérez.

Asembleas

Na noite do 14 de marzo celebrouse a Asemblea xeral ordinaria e a extraordinaria con significado número de asociados e asociadas, que nesa xa acadabamos os 148. Despois da aprobación da acta da sesión anterior, deuse lectura á memoria de actividades, estado de contas, orzamento para o próximo exercicio, e plano de actividades para 2013. A continuación tivo lugar a Extraordinaria, de acordo co punto único -elección de Xunta Directiva, segundo art. 9

Presentación da revista

dos estatutos- así a nova directiva quedou formada por:

Presidente: Xosé Álvarez Castro

Vicepresidente: Xaime Iglesias González

Secretario: Xosé Luis Estévez Solla

Tesoureiro: José Manuel Castro Méndez

Vocais: Jaime Barreiro Castro, Benigno García Casallerrey, Isidoro González Paz, José Grandal Sanjorge, José Quinteiro Piñeiro e Antonio Vázquez Iglesias.

Roteiro

O domingo 26 de maio, realizamos o **"Roteiro polo val do Alba"**, que contou coa colaboración da Concellaría de Normalización Lingüística, incluído nas actividades co gallo de "Maio, mes da lingua" e do REAL. O numeroso grupo de participantes percorreron dende a saída nas Correntes/avda. Domingo Fontán a Xunqueira do Alba, O Vao, Altabón, O Freixo, Ferreirós, Sabarís en Campañó, ata Leboarei en Cerponzóns, a Capela de San Caetano, Guxilde e a Igrexa e Rectoral de Alba e volvendo pola Xunqueira da Gándara. Durante o percorrido por parte de membros da Asociación foron citándose e

Roteiro polo val do Alba

Antiga batería de santa Catalina

comentando feitos históricos, monumentos artísticos, aspectos socio-políticos, xeográficos e da flora e fauna máis salientable dos lugares visitados.

Viaxe cultural

No domingo 12 de xuño realizamos a tradicional viaxe cultural no que o lecer e a relación

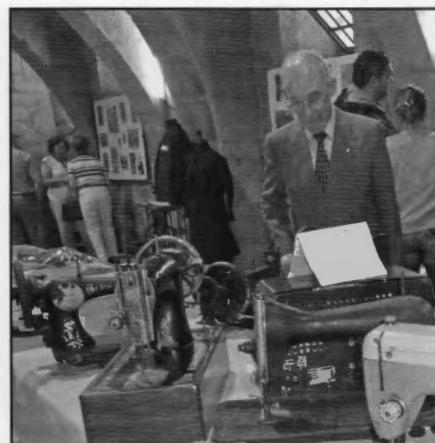
Viaxe cultural. Ferrol

entre os asociados asistentes complementábase co coñecemento de aspectos históricos e artísticos, así como gastronómicos da zona a visitar. Este ano visitamos as Terras de Ferrol alá no arco Ártabro. Comezando pola fermosa vila mariñeira de Redes, lugar da parroquia de Caamouco, famosa pola súa festa da Cabria e en especial por rodarse nela a serie Padre Casares da tvg, visitamos a capital do Concello -Ares- coas espléndidas alfombras,

ó coincidir co Corpus Christi, Mugardos -onde non menosprezamos o seu polbo á mugar- desa-, o Mosteiro de santa Catalina de Montefaro e a subida ó alto da Bailadora -coa antiga batería de stª Catalina, tendo ós seus pés Ferrol e a súa ría defendida polos castelos de san Felipe e a Palma. Para posteriormente visitar O Ferrol e Betanzos.

Exposición

Nos días 2,3,4,5 e 6 de agosto levamos a cabo a XIX Exposición, tradicional por san Salvador **"Enfiando a agulla, costureiras e xastres de Lérez"** nas dependencias do Mosteiro, no que mediante 10 paneis reflectíase con textos e fotografías unha visión dos xastres ou alfaiates, modistas, costureiras, bordadoras, zurcidoras e todas aquelas persoas que enfiaban agulla para deseñar, cortar, reformar

ou remendar roupa; dende aqueles ou aquelas que tiñan taller propio, aos que ían á vila a coser ás casas coa súa máquina na cabeza, ou aqueles e aquelas outras que traballaban nun taller como aprendices/zas, isto reflectíase en fotos e textos e coplas alusivas á profesión. Igualmente en diversos enmesados expoñíanse dende máquinas de costura de distintas épocas, ferros de pasar, figuri-

nos, labores primorosas de costura, e diverso material, como tesoiras, botóns, fíos, regras, patróns... como pode apreciarse nas fotos da mesma.

Feira Franca

O sábado 7 de setembro a Asociación participou un ano máis na recreación popular, organizada

Roteiro da Auga. Depósito do Cimbelo

polo noso Concello, da Feira Franca (as XIV) que ven conmemorar o privilexio concedido a cidade de Pontevedra en 1467 polo rei Enrique IV polos días de San Bertomeu de exención de trabucos pola venta de mercadorías. Participamos cun obradoiro sobre a fabricación de papel a partir de vexetais, en especial palla de trigo e centeo, e no que principalmente os nenos e nenas participaron activamente; así como cun cumprido xantar e cea reparadora, baixo os arcos do Museo na rúa Sarmiento.

Outras participacións e colaboracións.

O sábado 10 de decembro organizado pola Concellaría de Patrimonio Histórico e Cultural coa colaboración da nosa

Asociación Cedofeita levouse a cabo "O Roteiro da Auga" -dentro dos temáticos organizados polo concello-, no que visitamos o depósito do Cimbelo, o Cano do Cura e a arqueta de captación da auga realizada para abastecer o mosteiro de Lérez, depuradora, os muíños de Couso, o Balneario de Lérez, e a fervenza da Fillogosa. Verdadeiramente foi un roteiro da auga dado día desapacible, con chuvia por veces a baldes, que nos obrigou a unha imprevista esixencia física na desembocadura do río Couso/Fontás no Lérez pola enchente que traía e anegaba a ribeira, e no que o concelleiro Bará e demais intrépidos participantes xa terán algo que contar.

Nestes últimos doce meses, a asociación Cedofeita, participou ademais no Consello Aberto da Feira Franca do Concello, co REAL, coa concellaría de Normalización a prol do mapa toponímico da parroquia, coa Asociación Cultural O Burgo, coas Asociacións da parroquia, Consello de Patrimonio Histórico e Consello Parroquial entre outras.

Feira Franca. Obradoiro de papel

El agua de Lérez cierra rutas temáticas por

6 • PONTEVEDRA

FARO DE VIGO
VIERNES, 24 DE MAYO DE 2013

La asociación Cedofeita organiza el "roteiro" guiado al-

go 26 de mayo un "roteiro" al que se puede ir bajo el título "Polo val do río Alba". Los interesados se reunirán a las 9.30 horas en la avenida de la imprenta de la Diputación. Durante el recorrido se visitará la "xunqueira" da parroquia de Campañó —en la que hay molinos y paisajes singulares—; un recorrido por los ríos Alba y Rons en la zona de Cerponzo y la lla del Lérez en la parroquia de Alba.

El Monasterio sobre sastrería

► La asociación Cedofeita pretende reconocer profesionalmente a los sastreros que representaron un papel importante en la economía y sociedad

PONTEVEDRA. La Asociación Sociocultural Cedofeita de la parroquia de Lérez inaugurará este viernes la XIX edición de su tradicional muestra de verano. Este año la exposición estará dedicada al oficio de la costura y se titula 'Enfiando a agulla, costureiras e xastres de Lérez'.

Último día de apertura de la exposición sobre las artes de la costura

► Hoy en el monasterio de Lérez

La Asociación Cedofeita clausurará hoy en el monasterio de Lérez la muestra "Enfiando a agulla, costureiras e xastres de Lérez", que reúne cerca de cien fotografías de vecinos de la parroquia que se dedicaron a coser, así como útiles como planchas, dedales, máquinas de costura de distintas épocas, figurines y patrones.

Agenda

Exposición Monasterio

► Durante esta

La Asociación Sociocultural Cedofeita de la parroquia de Lérez inaugura este viernes la XIX edición de su tradicional muestra de verano. Este año la exposición estará dedicada al oficio de la costura y se titula 'Enfiando a agulla, costureiras e xastres de Lérez'.

Costureras y los sastreros «enfiando a agulla»

La asociación Cedofeita dedica una exposición al oficio de costuradoras, camiseras y pantaloneras en el Monasterio de Lérez.

4 • PONTEVEDRA

Tras la imagen de cada cruceiro se esconden numerosos detalles y una simbología que la gente "ha dejado de leer", explica Xosé Álvarez, autor de un

FELIPE SÁNCHEZ • Pontevedra

"La gente ha dejado de leer la simbología de tras las imágenes de los cruceiros", apunta el autor de la revisión de la guía.

Un último patrimonio rural

Ochenta años de la "tormenta perfecta"

El número 16 de la revista "Cedofeita", que se presenta hoy, recuerda la catástrofe meteorológica que inundó gran parte de Pontevedra

